

Faglige Seniorer

Nye muligheder hele livet /2

Politisk program 2022-2025

Nye muligheder hele livet /2

Faglige Seniorers politiske program 2022-2025

Den store vision

Fremtiden er usikker og utryg. Meget af det, som vi tidligere tog for givet, er sat på spil. Efter en langvarig pandemi og krig i Europa, har vi nu den højeste inflation i årtier. De europæiske økonomier har udsigt til en krise, som vil sætte sig langvarige spor i vores levevilkår. Selv om Danmarks økonomi er kommet godt igennem pandemien, har vi fortsat store udfordringer.

Vi skal klare en kæmpe forandring for at realisere de nye klimamål. Oven i det oplever vi mangel på arbejdskraft, som betyder, at vitale dele af vores velfærdssamfund har svært ved at fungere. Det er fuldt forståeligt, hvis der er mange – ikke mindst i den ældre generation, der ser på udviklingen med bekymring.

Vi har tidligere oplevet kriser. Vi har klaret udfordringerne med den unikke danske samfundsmodel. Sammen kan vi mere. Fællesskabet giver os hver især nye muligheder for at skabe et godt liv. Det gælder også for fremtidens seniorer. Vi læner os ikke tilbage og venter på, at andre kommer og løser vores udfordringer og problemer. Vi hjælper alle til, og vi gør, hvad vi kan.

Den grundlæggende formel skal også gælde for fremtidens seniorpolitik. I sidste ende skal det sikre, at vi hjælper de svageste og mest udfordrede blandt vores ældre. Vi skaber rammerne om et aktivt seniorliv med nye muligheder. Vi skal bruge de nye teknologiske muligheder. Vi kan både løse opgaverne mere effektivt og samtidig skabe spændende forandringer.

Seniorerne er parate til den nye tid. Vi er parate til at medvirke til gode løsninger. Vi er videbegærlige, for vi vil også være en del af alle de nye muligheder. Vi bliver flere ældre, men vi er aktive og hjælper til på alle fronter i vores samfund.

Fremtidens seniorer ønsker også valgmuligheder. Vi skal ikke pakkes ned i en kasse. Vi vil skabe vores egne liv. Vi ønsker muligheder igennem hele livet. Det skal sætte dagsordenen for de kommende politiske opgaver.

Det er Faglige Seniorers vision og opgave at skabe livsvilkår og fællesskaber, hvor alle ældre kan bidrage og gøre brug af mulighederne, men også tryghed, når man har behov for fællesskabet.

De centrale udfordringer og store opgaver

Vi lever længere, og vi bliver flere. Det sætter vores velfærdssamfund under pres. En helt central og overordnet udfordring bliver at skabe løsninger for fremtidens ældrepleje og en stærk sundhedssektor. For det er langt fra alle seniorer, som bare oplever længere levetid. Der bliver også år, hvor vi fungerer dårligere eller rammes af sygdomme. Men vi mangler arbejdskraft til at magte det stigende antal opgaver. Derfor skal vi nytænke pleje- og sundhedsindsatsen. Vi skal fokusere på de væsentlige opgaver og udvikle en pleje- og sundhedssektor med fokus på kvalitet, de rette kompetencer og organisering. Det skal være kernen i en ny ældrelov og en ny sammenhængende sundhedsreform.

Vores pensionssystem klarer sig godt i dag, men er ikke robust nok til fremtidens udfordringer. Vi får brug for en ny pensionsreform, som kan sikre fremtidens pensionister gode levevilkår. Vi skal dæmpe reguleringen af folkepensionsalderen, så den opleves retfærdig - både

indenfor og på tværs af generationer. De yngre generationer skal have tillid til, at de også kan få en god tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Pensionssystemet skal være mere fleksibilitet, sådan at den enkelte selv kan vælge sin tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Den stigende ulighed i pensionslivet er en kæmpeudfordring. Der skal udvikles et mere enkelt folkepensionssystem, hvor modregning ikke æder folks lyst til at blive længere på arbejdsmarkedet. Og så skal opsparingen i fremtidens pensioner øges, og der skal være et bedre incitament til at spare op.

Der skal skabes et attraktivt seniorarbejdsmarked, som bidrager til, at flere fortsætter - også efter folkepensionsalderen. Flere og flere seniorer ønsker at fortsætte karrieren på arbejdsmarkedet. Mange ønsker at trække sig gradvis tilbage i stedet for at forlade arbejdspladsen fra den ene dag til den anden. Men virksomhederne – både private og offentlige - er ikke forberedt på de krav, der stilles for at fastholde eller rekruttere seniorerne. Seniorerne kan yde et vigtigt bidrag til at løse manglen på arbejdskraft.

Flere ældre kræver en kæmpeindsats for at sikre egnede boliger. Vi er langt bagud i forhold til at dække det fremtidige behov. Alt for mange kommuner ser passivt til og overlader løsningen til de frie markeds kræfter. De har ingen langsigtede planer. Det giver alt for dyre løsninger. Vi får brug for mange forskellige indsatser med fokus på flere plejeboliger, nye ældreegnede boliger i den almene sektor og stimulering af det private boligmarked, så det matcher ønsket om billigere boliger.

De økonomiske levevilkår for mange pensionister er under pres. Inflationen stiger, og der er brug for en helt særlig økonomisk løsning for de mest udsatte af vores ældre borgere. Vi skal sikre et sikkerhedsnet, så der ikke kommer fattige ældre. Pensionsreguleringen skal som udgangspunkt følge lønudviklingen, men i tider med høj inflation skal vi sikre en økonomisk løsning for de mest udsatte grupper.

Vi skal sikre et økonomisk råderum, så der er penge til det demografiske træk med flere ældre og flere børn. Budgetloven skal gennemgås for at sikre, at udgiftslofterne ikke stiller vanskeligt stillede kommuner ringere i forhold til udviklingen i antallet af ældre. Kommunerne skal samtidig have mulighed for at lægge flerårige budgetter.

Faglige Seniorer ønsker at styrke ældres deltagelse i samfundslivet. Seniorerne spiller en helt afgørende rolle i samfundslivet. De er aktive langt op i årene og udgør ofte kernen i foreningslivet. Vi skal styrke seniorernes aktive deltagelse, så de bringer deres ressourcer i spil til gavn for lokalsamfundet, blandt andet gennem en styrkelse af senior- og ældrerådene. Men ældrepolitik handler ikke alene om at forbedre ældres levevilkår. De ældre skal – som alle mulige andre – gøre sig gældende i alle hjørner af vores demokrati.

De vigtigste indsatsområder

1 Overgang fra arbejde til pensionist skal styrkes.

Faglige Seniorer ønsker, at alle får skabt tryghed i overgangen fra arbejdsmarkedet til den 3. alder - uanset baggrund og forudsætninger. Der er seniorer, som føler sig nedslidte, og som ikke ønsker at være på arbejdsmarkedet længere. Og der er seniorer, som ønsker at fortsætte på arbejdsmarkedet enten på fuldtid eller deltid.

Seniorerne er forskellige og skal sikres de bedst mulige forudsætninger for at vælge den løsning, der er bedst for dem selv. Den enkelte skal have mulighed for at vælge den bedste tilbagetrækningsform og det bedste tilbagetræknings tidspunkt.

- Der skal gennemføres en koordineret rådgivning, som sikrer en uafhængig information om muligheder og konsekvenser. Det er vigtigt, at de økonomiske forhold kan kortlægges. Det er et kompliceret samspil mellem privatøkonomi, boligforhold, offentlige og private pensioner, modregningsregler i forhold til indtægt og pension, muligheder for at kombinere deltid med delpension osv.
- Stadig flere mennesker i Danmark føler sig ensomme. Det går ud over livskvaliteten for den enkelte, og har samtidig omfattende samfundsøkonomiske konsekvenser. Ensomheden skal mødes af stærke sociale fællesskaber. Derfor vil vi skabe opmærksomhed og debat om ensomhed i samfundet, udarbejde oplæg til en ensomhedsstrategi og udvikle værktøjer, der kan understøtte indsatsen i foreninger og senior klubber.

- Det er vigtigt at udbygge den digitale mulighed for selv at kunne se konsekvenserne af forskellige valg, herunder hvornår man hæver sin pension, i forbindelse med overgang til pension, udnyttelse af pensionsordninger, forbliven på arbejdsmarkedet på nedsat tid og i det hele taget alle økonomiske forhold som følge af overgang til pension. Men det er også vigtigt at få rådgivning om de forandringer, som beslutningen om tilbagetrækning medfører i forhold til familie, fritidsaktiviteter, motion og kulturelle forhold. Derfor vil Faglige Seniorer etablere en digital platform: seniorklar.dk, som skal styrke den enkelte senior i valget af den rette overgang til pensionstilværelsen.
- Faglige Seniorer ser positivt på muligheden for tidlig pension for dem, som føler sig nedslidte og ude af stand til at arbejde, selvom der er flere år, til de når den officielle pensionsalder. Der bør i samarbejde med arbejdsmarkedets parter skabes muligheder, som kan sikre individuelle muligheder for at fortsætte på nedsat tid eller for at vælge en førtidig pension. Erfaringer med Tidlig Pension (Arne-pension) skal følges op af en samlet gennemgang af tilbagetrækningsmulighederne, så de er tilpasset den enkeltes behov og muligheder. Det skal ske på et oplyst grundlag, hvor tryghed og sikkerhed i overgangen giver flere lyst til og mulighed for at fortsætte lidt længere på arbejdsmarkedet.

2 Flere seniorer i arbejde.

Der er mange seniorer, som ønsker at fortsætte på arbejdsmarkedet – også efter den officielle pensionsalder. De gode konjunkturer skaber efterspørgsel efter og behov for mange seniorer på fremtidens arbejdsmarked. Det har skabt mulighed for, at seniorerne har ydet det største bidrag til en øget arbejdsstyrke og dermed garantien for et robust velfærdssamfund på sigt.

Faglige Seniorer ønsker, at der gennemføres en sammenhængende seniorreform, som kan sikre et længere og godt arbejdsliv for alle, der ønsker det. En seniorreform skal være bredt forankret. Mange aktører - regering, folketing, arbejdsmarkedets parter og seniororganisationer - skal medvirke og bidrage gennem et tæt partnerskab mellem de involverede aktører, som løbende kan anbefale initiativer, der kan forbedre seniorbeskæftigelsen.

- Der skal udarbejdes en sammenhængende strategi for et styrket seniorarbejdsmarked. Strategien skal øge antallet af jobmuligheder for seniorer. Strategien skal inkludere de faktorer, der påvirker arbejdsmarkedet for seniorer: kombinationen af arbejde og pension, modregningsregler i efterløn og sociale pensioner, overenskomstaftaler om arbejdstid og løn samt kompetencer. Det skal ske i respekt for, at seniorerne har særlige forudsætninger i deres arbejdssituation.
- Der skal oprettes en særlig jobbank målrettet seniorer: seniorjob.dk. For mange seniorer kan det være svært at få adgang til jobmuligheder, og de har brug for særlig rådgivning og information. Tilsvarende kan arbejdsgivere – både offentlige og private – få mulighed for at søge målrettet efter seniorarbejdskraft.

Faglige Seniorer

- Det er blevet lettere at tjene penge ved siden af folkepensionen, men der er fortsat brug for at forenkle reglerne, så den enkelte lettere kan få overblik over de økonomiske forudsætninger og konsekvenser ved at have et arbejde – på fuldtid eller deltid.
- Arbejdsmarkedets parter har et ansvar for at forbedre vilkårene for, at seniorer kan fortsætte med at arbejde eller finde nye jobåbninger. Der skal være mulighed for at indgå aftaler på overenskomstmæssige vilkår med seniorer om aflønning, arbejdstid, tryghed i ansættelsen og pensionsindbetalinger, der giver bedre muligheder for, at den enkelte kan fortsætte med at arbejde.
- Lokale aftaler på arbejdspladsen skal forbedre en kultur, der kan understøtte flere seniorer i arbejde. Der er brug for et holdningsskifte hos arbejdsgiverne i forhold til at fastholde seniorerne på arbejdsmarkedet, så seniorerne ikke blot opfattes som en reservearbejdskraft. I stedet skal vi skabe en kultur, hvor alle bliver betragtet som god arbejdskraft - uanset alder.
- Der er brug for en ny og langt mere intensiveret indsats for de ledige seniorer. Alt for mange ender som langtidsledige, og derfor skal indsatsen for denne gruppe opprioriteres i både kommuner og a-kasser.
- Selvom man som senior er i gang med sine sidste år på arbejdsmarkedet, er der fortsat brug for gode voksen- og efteruddannelses tilbud, ligesom seniorer skal have adgang til arbejdsmarkedsuddannelserne. Det gælder både for dem, der forbliver i deres job, og for dem, som ønsker et sporskifte på arbejdsmarkedet. Der eksisterer i dag kun få uddannelses-tilbud målrettet seniorer. Det skal forbedres - også i kombination med overenskomstbestemte rettigheder til kompetenceudvikling.

3 Et robust og bæredygtigt pensionssystem.

Pensionisternes økonomi har ændret sig betydeligt og vil ændre sig i de kommende år. Pensionssystemet bygger på tre piller. En folkepension med tillæg, arbejdsmarkedspensioner og som supplement Arbejdsmarkedets Tillægspension, ATP.

Gennem flere årtier er der med vigtige reformer skabt grundlag for et stærkt pensionssystem. Først med skabelsen af en universel folkepension. Dernæst med opbygningen og udbredelsen af arbejdsmarkedspensioner. Og senest med velfærdsaftalen er rammerne for den nuværende regulering af pensionsalderen fastlagt. Retten til Tidlig Pension (Arne-pension) skal sikre retten til førtidig pension for personer med mange års anciennitet på arbejdsmarkedet.

I fremtiden er der nye udfordringer for det samlede pensionssystem, hvis det også fremover skal være robust og skabe trygge rammer om pensionisternes økonomi.

Faglige Seniorer vil fortsat sætte fokus på udviklingen i pensionspolitikken og især sikre de dårligst stillede pensionister en bedre økonomisk udvikling. Der er risiko for langt større ulighed i de økonomiske vilkår, og det skal imødegås. Det er vigtigt, at der skabes en samlet pensionspolitik, hvor alle de forskellige tilbagetrækningsordninger indgår som forudsætninger.

- Det er ikke realistisk at lade pensionsalderen stige i samme takt som forøgelsen af den gennemsnitlige levetid. Derfor vil Faglige Seniorer arbejde for, at den stigende levealder også medfører flere år på pension. Der er stor ulighed også i forhold til levetid. Der bør arbejdes for en mere lempelig regulering af den fremtidige pensionsalder. Så alle kan sikres en rimelig tid på pension.
- Der vil fortsat være for mange seniorer, som ikke er i stand til at være aktive på arbejdsmarkedet helt frem til den officielle pensionsalder. Derfor må de tidlige tilbagetrækningsmuligheder, Seniorpension og Tidlig Pension (Arne-pension) udvikles og udvides, ligesom der bør investeres betydeligt i et bedre arbejdsmiljø. Bedre mulighed for efteruddannelse vil tilsvarende styrke seniorerne på arbejdsmarkedet.
- Faglige seniorer vil arbejde for en fælles reform af vores fremtidige opsparing til arbejdsmarkedspensioner. De økonomiske rammer for fremtidens pensionister er en vigtig forudsætning for den fremtidige regulering af pensionsalderen. De personer, som ikke har sparet op til pension, skal også sikres gennem en obligatorisk opsparingsordning, så færrest mulige i fremtiden holdes udenfor arbejdsmarkedspensionerne.
- Der skal fortsat arbejdes for, at pensionisternes økonomi udvikler sig i takt med udviklingen på arbejdsmarkedet. Det gælder både den

almindelige regulering af de sociale pensioner og indbetalingerne til de kollektive arbejdsmarkedspensioner såvel som regulering af tjenestemandspensioner. Vi er imod enhver direkte eller indirekte udhuling af pensionerne.

- Den seneste udvikling i inflationen har givet pensionisterne store udfordringer i form af fald i pensionernes købekraft. Faglige Seniorer vil arbejde for, at reguleringen af pensionssatserne kommer til at ske i større overensstemmelse med den aktuelle pris- og indkomstudvikling end i dag, hvor reguleringen sker på baggrund af historisk udvikling mere end 2 år tidligere.
- Tillæggene til de sociale pensioner: Ældrecheck, personlige tillæg og helbredstillæg bør gennemanalyseres for at sikre, at de kommer de relevante målgrupper til gode – herunder ikke mindst de svagest funderede pensionister. Tilsvarende bør vi analysere konsekvenserne af den gensidige forsørgerpligt.
- Pensionssystemet skal forenkles, så det bliver mere forståeligt og gennemskueligt. Det skal gøre det lettere at planlægge rammerne for pensionslivet - herunder rådgivningen omkring de økonomiske forhold.
- Det skal altid kunne betale sig at spare op til sin pension. Derfor er der behov for at lempe modregningen i de sociale pensioner i forhold til arbejdsmarkedspensioner eller anden pensionsopsparing.
- Boligydelsen skal forbedres. Boligudgifterne stiger for de almindelige pensionister, og det skal være muligt – også for de enlige pensionister – at sikre sig en bolig til en husleje, der kan betales med de sociale pensioner. Der skal laves en analyse af, hvordan boligydelsesreglerne for personer, der bor i egen bolig, kan tilpasses, så ingen tvinges væk fra en bolig, de har boet i igennem mange år.
- Selv om efterlønsordningen er ved at blive udfaset, vil der i de kommende år fortsat være mange tusinde danskere på efterløn. Modregningsreglerne i efterlønsordningen i forhold til arbejdsindtægt og arbejdsmarkedspensioner skal lempes, så flere vælger en delvis tilknytning til arbejdsmarkedet.

4 Flere boliger til seniorer.

I takt med at den gennemsnitlige levealder stiger, øges behovet for egnede boliger til ældre. Faglige Seniorer kræver en helt ny strategi for at sikre boliger til alle. Der skal udarbejdes en national strategi for boligforsyningen til ældre, som kan være fundamentet for de beslutninger, der skal træffes i kommunerne.

- Kommunerne skal forpligtes til at udarbejde en samlet plan for ældreboliger. Det skal sikre et tilstrækkeligt antal ældreboliger med en god spredning på forskellige boligformer. Alle skal have mulighed for at bo godt – uanset størrelsen på ens pengepung. Derfor er der brug for mange flere almene boliger, ligesom der skal igangsættes udviklingsprojekter, som kan sikre flere nye boligfællesskaber for ældre.
- De kommunale anlægsbudgetter skal øges, så der kan bygges flere plejeboliger og beskyttede ældreboliger. Derfor skal lånegrænser og grænser for kommunal grundkapital justeres, og tilskud til energirenovering og almindelige vedligeholdelse af pleje- og ældreboliger skal øges.
- Med mange nye enlige ældre skal der fokuseres på at bygge mindre boligenheder for denne gruppe. Mange pensionister har brug for mindre boliger til en lav husleje. Samtidig skal plejehjem og ældreboliger integreres i det omgivende samfund og placeres i bynære omgivelser.
- Mange ældre vil helst forblive i eget hjem. Derfor skal der indføres et særligt håndværkerfradrag til seniorer, der ønsker en mere ældrevenlig boligindretning. Fremtidens ældreboliger skal indrettes med ny velfærdsteknologi, som kan hjælpe med at klare praktiske opgaver i hjemmet, så den fremtidige ældrepleje i højere grad kan koncentrere sig om de menneskelige relationer. ”Smart home”-teknologi kan allerede i dag gøre hverdagen lettere for de ældre og derved bidrage til, at man som ældre kan være selvhjulpnen i længere tid.

5 Det nære sundhedsvæsen skal hjælpe de ældre.

Det danske sundhedssystem er karakteriseret ved, at alle har ret til behandling. Vores sundhedsvæsen har et højt kvalitetsniveau. Et godt sundhedsvæsen er en af grundstenene i vores velfærdssamfund.

Faglige Seniorer vil arbejde for et stærkt sundhedssystem, som kan sikre alle ældre en god behandling og opfølgning. Der skal være let adgang til at komme i kontakt med en læge, så man kan få den rigtige behandling. Og de ældre patienter skal være i fokus for en sammenhængende behandling og genoptræning.

- I takt med at vi bliver ældre, stiger behovet for at sikre behandling af kroniske sygdomme. Der skal etableres målrettede handlingsplaner og sikres økonomiske og personalemæssige ressourcer til behandling og forebyggelse af de store folkesygdomme - ikke mindst de kroniske.
- Der skal være fokus på den forebyggende indsats, der kan hjælpe de ældre patienter i hverdagen. Der er brug for at styrke forskning i både forebyggelse og behandling af de hyppigste ældresygdomme. Der er også brug for mere hjælp til de mange ældre med syns- og høretab og indførelse af en behandlingsgaranti.
- Dårlig mundhygiejne har ofte store konsekvenser for de ældre. Derfor bør den forebyggende indsats styrkes og pensionister tilbyde gratis tandbehandling, sådan at det ikke er økonomien, der afgør, at de ældre fravælger jævnlig tandpleje.
- Alt for mange mennesker er ramt af demens. De skal have adgang til og mulighed for at få den gode behandling, støtte og omsorg, som

demenssygdomme kræver. Forebyggende indsats samt øget viden kan forebygge og bremse udviklingen af demenssygdommen og de sociale, psykiske og fysiske følgevirkninger længst muligt. Derfor skal uddannelsen af fagpersonalet styrkes, og de pårørende sikres hjælp.

- Ældre skal have hurtig og let adgang til sundhedssystemet. Uanset om der er behov for en specialiseret behandling på et sygehus eller for en længerevarende medicinsk indsats.
- Sygehuse, praktiserende læger og den kommunale hjemmesygepleje skal etablere et tæt samarbejde, så den enkelte patient oplever, at det er et samlet system, der hjælper dem. Mange ældre har brug for god rådgivning til at få overblik over behandlingsmuligheder. De digitale behandlinger er en vigtig forudsætning for, at sundhedsvæsenet samlet kan magte de stigende behov for sundhedsydelser.
- Kommunernes sundhedspleje skal have et kvalitetsløft, så ældre kan blive hjulpet i nærområdet. For Faglige Seniorer er det vigtigt, at så stor en del af sundhedsbehandlingen som muligt foregår tæt på borgerne på nærhospitaler eller i sundhedshuse. Helt almindelige og ukomplicerede sygehusfunktioner skal flyttes ud, så de kommer tættere på borgerne.
- Det er vigtigt, at der fortsat er sikkerhed for at alle kan få en værdig pleje og omsorg uanset indkomst. Derfor skal eventuelle private tilkøbs- eller forsikringsordninger udelukkende tilbydes som supplement til den offentlige sektors tilbud.

6 Større tryghed i ældreplejen.

Hjemmeplejen er under pres i disse år. Løbende nedskæringer i kombination med et stigende antal ældre med behov for pleje og omsorg har ført til, at mange ældre føler sig utrygge i hverdagen. Det er ikke værdigt, hvis man har nedsat funktionsevne. Mangel på kvalificeret arbejdskraft præger i stigende grad ældreplejens evne til at klare opgaverne.

Faglige Seniorer ønsker, at der bliver gennemført en økonomisk genopretning, hvor budgetterne følger med udviklingen i behovet for hjælp i hverdagen. En generel velfærdsgaranti sikrer, at der både nationalt og kommunalt bliver afsat tilstrækkelig økonomi til ældreplejen.

- Mange ældre får en god pleje i hverdagen. Men der er fortsat alt for mange eksempler på en uværdig behandling. Der skal etableres en kvalitetssikring ikke mindst i forhold til et stigende behov for hjælp i hverdagen. Serviceloven giver ikke den nødvendige sikkerhed for de ældre. Faglige Seniorer støtter en ny ældrelov, hvor der er fokus på rammerne for fremtidens ældrepleje.
- Kommunerne skal udarbejde en klar politik for ældreplejen indeholdende mål og indsatser for at klare det lokale behov. Det er nødvendigt med en større reorganisering af det udførende led i ældreplejen. Der bør etableres faste teams, som sikrer, at de ældre oplever at få service og hjælp fra de samme personer. Det er også forudsætningen for, at man kan uddelegere opgaverne til frontpersonalet, så opgaven kan løses mere effektivt.
- Visitationen til hjemmepleje eller til plejehjemsplads er præget af tilfældigheder. Faglige Seniorer ønsker klare retningslinjer og rettigheder

til de ældre, der har brug for en plads på plejehjem. Det skal medvirke til en reduktion af kontrol og tilsynsopgaver, som i dag tager alt for mange ressourcer.

- Indsatsen for at sikre tilstedeværelse af faguddannet personale er fortsat utilstrækkelig, og der bør gennemføres en handlingsplan for at rekruttere og uddanne flere medarbejdere. Mangel på personale kan blive en bombe under vores hjemmepleje. Det er vigtigt med efteruddannelse af det nuværende personale. Der bør skabes bedre og mere fleksible arbejdsvilkår, som kan medføre faldende sygefravær.

7 Seniorer skal inddrages i demokrati og samfund.

De ældre er aktive borgere, der bidrager positivt til vores samfundsudvikling. Mange er på arbejdsmarkedet, og mange bidrager som frivillige. Derfor er der brug for at styrke ældres deltagelse i vores demokrati og samfundsliv.

- Senior- og ældrerådernes rolle og opgaver i forhold til kommuner og kommunalbestyrelser skal styrkes. Der skal sikres reel indflydelse på de opgaver i kommunen, som berører ældregruppen. Der er behov for at forøge interessen for valg til ældrerådene. Mange ældre har ikke den nødvendige information om arbejdet i ældrerådene. Der skal være fremmødevalg og mere ensartede kommunale kriterier for opstilling og valg til ældrerådene. Det er en vigtig forudsætning for, at alle kommuner lever op til deres forpligtelser i forhold til ældrerådernes arbejde.
- Der skal gennemføres en mere målrettet politik i forhold til rekruttering og deltagelse af ældre i det lokale frivillige arbejde. Perspektivet med, at 'ældre hjælper ældre', giver dog det sociale arbejde en masse menneskelighed og bryder med den klientgørelse, vi oplever mange steder. Vi har brug for flere frivillige til det lokale sociale og kulturelle arbejde og ikke mindst til det frivillige foreningsliv. Det er et afgørende supplerende arbejde i forhold til den ordinære fagprofessionelle indsats, men der må udarbejdes præcise retningslinjer som sikrer, at frivillige ikke udfører opgaver, der er opstået af eller vil føre til besparelser på ældreområdet.
- Den massive digitalisering, der præger vores moderne samfund, giver mange ældre problemer med at følge med og få vigtige informationer. Vi skal have en bedre politik på området, som kan sikre ældre en mere enkel og overskuelig adgang til informationer og muligheder for at påvirke egen situation. Og staten må understøtte initiativer, der hjælper de ældre godt ind i den digitale verden.

8 Seniorer har brug for en bedre kollektiv trafik.

Ældre er ofte helt afhængige af den kollektive trafik og de transporttilbud, kommunerne stiller til rådighed. Men mange steder bliver der tyndet ud de kollektive transportmuligheder. Busruter nedlægges, der bliver længere imellem afgangene, og nogle steder bliver stoppesteder sløjfet.

- I dag er ansvaret for den kollektive trafik delt mellem stat, regioner og kommuner. Det giver problemer, og derfor skal der skabes et sammenhængende kollektivt trafiksystem, som kan sikre, at der også er dækning i tyndtbefolkede områder.
- Det skal gøres lettere for gangbesværede personer at blive transporteret – enten med specialtransport eller ved at busser, toge og stationer gøres mere tilgængelige for bevægelseshandicappede.
- Kommunerne skal sikre transportmuligheder for ældre og handicappede, som har svært ved komme til rådhuset, borgerservice, læge, apotek m.m.
- Flextrafik skal udbygges og sikre, at alle kan blive transporteret indenfor en rimelig tidshorisont. Service og information om rejsemuligheder skal være bedre.
- For mange pensionister er det alt for dyrt at rejse med den kollektive trafik. Offentlig transport bør være gratis for alle pensionister, der modtager ældrecheck og der er brug for bedre ordninger med pensionistrabatter, så transportudgiften ikke kommer til at begrænse de ældres mobilitet i dagligdagen og dermed den isolation der fører til øget ufrivillig ensomhed.

Forsiden

Violinbygger: Elektrikeren fulgte sin drøm

70-årige Henning Thorsen var egentlig elektriker, men drevet af sin kærlighed til klassisk musik valgte han at udleve sin drøm. Nu er han en af de ganske få violinbyggere tilbage i Danmark.

Foto: Søren Zeuth